

Fordonsvård och underhållsteknik – personbilar

Ämnet fordonsvård och underhållsteknik – personbilar behandlar fordonsvård och underhåll av personbilar och lätta transportfordon. Ämnet behandlar även personbilars och lätta transportfordons huvudkomponenter samt produkter, verktyg och utrustning för fordonsvård och underhåll.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – personbilar ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om fordonsverkstaden som arbetsplats, dess verksamheter, arbetsmiljöer och risker. Undervisningen ska även bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om personbilar och lätta transportfordon. Dessutom ska undervisningen leda till att eleverna utvecklar kunskaper om fordonsvård och underhåll samt om enklare serviceåtgärder på personbilar och lätta transportfordon. Undervisningen ska även leda till att eleverna utvecklar förmåga att utföra enklare serviceåtgärder och underhåll på personbilar och lätta transportfordon samt att använda teknisk information, produkter och utrustning i arbetet.

Undervisningen ska bidra till att stimulera elevernas intresse för personbilar och lätta transportfordon samt bidra till förståelse av den betydelse olika typer av personbilar och lätta transportfordon har inom samhälls- och arbetsliv. Dessutom ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta på ett säkert sätt i enlighet med rutiner som tillämpas på arbetsplatsen och bestämmelser som reglerar arbetet. Undervisningen ska även ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om arbetssätt inom vård och underhåll som främjar ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förmåga att använda tekniska begrepp och uttryck. I undervisningen ska eleverna även ges möjlighet att utveckla en yrkesidentitet samt förmåga att kommunicera med både arbetskamrater och kunder. Dessutom ska eleverna ges möjlighet att utveckla en förståelse för vikten av ett ansvarsfullt förhållningssätt gentemot kunden och kundens egendom.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att arbeta med uppgifter som återspeglar och förbereder för situationer som eleverna kan komma att möta i arbetslivet. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att reflektera över och samtala om arbetsuppgifter samt om den egna rollen i samband med olika arbetsprocesser.

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – personbilar ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om fordonsverkstaden som arbetsplats samt om olika arbetsmiljöer och risker i en fordonsverkstad inrättad för personbilar och lätta transportfordon.
- Kunskaper om personbilar och lätta transportfordon samt om deras huvudkomponenter och användningsområden.

- Kunskaper om servicebehov och olika serviceåtgärder samt om vård och underhåll av olika personbilar och lätta transportfordon.
- Förmåga att utföra enklare serviceåtgärder och underhåll på personbilar och lätta transportfordon.
- Förmåga att arbeta på ett säkert sätt i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.
- Förmåga att använda vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Nivåer i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – personbilar

- Nivå 1, 200 poäng, som bygger på nivå 2 i ämnet fordonsvård och underhållsteknik.

Nivå 1, 200 poäng

Nivåkod: FORH1N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik – personbilar på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Orientering om fordonsverkstaden som arbetsplats samt dess olika arbetsmiljöer och risker.
- Orientering om handverktyg, utrustning och material samt olika användningsområden för dessa i samband med fordonsvård, underhåll och enklare serviceåtgärder.
- Ergonomiska och säkra arbetsmetoder för olika arbetsmoment för att förhindra person- och egendomsskador.
- Arbetsplatsens utrymningsvägar och hur personer som vistas i lokalen ska agera vid brand.
- Betydelsen av ansvarstagande på arbetsplatsen med hänsyn till utrustning, material och kunders egendom.
- Hur personbilar och lätta transportfordon är uppbyggda, deras huvudkomponenter och funktion i förhållande till respektive användningsområde samt fordonens betydelse inom samhälls- och arbetsliv.
- Service-, vård- och underhållsbehov hos olika personbilar och lätta transportfordon.
- Metoder för byte av enklare servicedetaljer och hjul på personbilar och lätta transportfordon.
- Serviceprotokollens uppbyggnad och användning i samband med enklare serviceåtgärder på fordon samt betydelsen av service för funktion, trafiksäkerhet och miljö.
- Orientering om olika produkter för vård, underhåll och enklare serviceåtgärder på personbilar och lätta transportfordon.
- Vård och underhåll samt enklare ytbehandling av personbilar och lätta transportfordon.
- Enklare serviceåtgärder på personbilar och lätta transportfordon, till exempel kontroll, smörjning, påfyllning och justering enligt serviceschema.
- Användning av handverktyg, utrustning, material och produkter i samband med fordonsvård, underhåll och enklare serviceåtgärder.

- Säkerhetsmedvetet och miljömässigt hållbart arbete enligt rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området för att förhindra person- och egendomsskador.
- Hantering av miljöfarliga produkter och miljöfarligt avfall.
- Riskbedömning i samband med arbete på fordon, däribland på elektrifierade fordon och flerbränslefordon.
- Ansvarsfull hantering av kundens egendom.
- Användning av vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Betygskriterier

Av 18 kap. 23 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven visar **vissa kunskaper** om fordonsverkstaden som arbetsplats, dess arbetsmiljöer och risker samt verktyg och utrustning.

Eleven visar **vissa kunskaper** om personbilar och lätta transportfordon samt deras huvudkomponenter, funktion och användningsområden.

Eleven visar **vissa kunskaper** om servicebehov, olika serviceåtgärder, vård och underhåll av olika personbilar och lätta transportfordon.

Eleven utför med **viss säkerhet** enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av personbilar och lätta transportfordon.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **viss säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven visar **kunskaper** om fordonsverkstaden som arbetsplats, dess arbetsmiljöer och risker samt verktyg och utrustning.

Eleven visar **kunskaper** om personbilar och lätta transportfordon samt deras huvudkomponenter, funktion och användningsområden.

Eleven visar **kunskaper** om servicebehov, olika serviceåtgärder, vård och underhåll av olika personbilar och lätta transportfordon.

Eleven utför med **säkerhet** enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av personbilar och lätta transportfordon.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven visar **goda kunskaper** om fordonsverkstaden som arbetsplats, dess arbetsmiljöer och risker samt verktyg och utrustning.

Eleven visar **goda kunskaper** om personbilar och lätta transportfordon samt deras huvudkomponenter, funktion och användningsområden.

Eleven visar **goda kunskaper** om servicebehov, olika serviceåtgärder, vård och underhåll av olika personbilar och lätta transportfordon.

Eleven utför med **god säkerhet** enklare serviceåtgärder samt vård och underhåll av personbilar och lätta transportfordon.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **god säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.